

Tillsammans för god och jämlik hälsa hela livet - Länsövergripande strategi för trygghet och folkhälsa i Jämtlands län 2026 – 2032

Förord

Strategin är framtagen för aktörer i Jämtlands län som på olika sätt har ansvar för eller påverkar människors hälsa och trygghet – kommuner, region, länsstyrelse, civilsamhälle, näringsliv och universitet. Ambitionen är att den ska fungera som en gemensam kompass och ett stöd i det förebyggande och främjande arbetet, men också som en plattform för samverkan och långsiktiga prioriteringar.

Inledning

Strategin för trygghet och folkhälsa i Jämtlands län ska skapa en tydlig riktning för länets gemensamma arbete med folkhälsa och trygghet. Strategin ska bidra till att stärka förutsättningarna för invånarna att leva ett gott liv, med jämlik hälsa och en känsla av trygghet i vardagen. Den är också ett sätt att omsätta det nationella folkhälsopolitiska målet *att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation* i praktiken och att knyta an till länets regionala utvecklingsstrategi ¹, där social hållbarhet är en central dimension.

Strategin sträcker sig över sex år och kompletteras med tvååriga handlingsplaner. Arbetet ska genomsyras av fyra vägledande principer:

- vi behöver göra mer tidigare
- vi behöver göra mer tillsammans
- vi behöver nå ut till fler
- vi behöver rätt förutsättningar

Bakgrund

I Jämtlands län har det sedan år 2011 funnits en länsgemensam folkhälsopolicy antagen av fullmäktige i länets kommuner och Region Jämtland Härjedalen. Policyn har haft en gemensam målbild och lyft ut fyra fokusområden för länets folkhälsoarbete. Samtidigt som processen med att revidera folkhälsopolicyn under 2025, lyftes vikten av att arbeta med ökad

¹ Länets regionala utvecklingsstrategi har målbilden *En nytänkande och hållbar region att leva, verka och utvecklas i*.

trygghet och förbättrad folkhälsa av den regionala ledningsgruppen², som en del av arbetet med att nå målet om *att bygga ett robust och attraktivt län*. Parallellt med dessa processer påbörjades även ett arbete med att bygga upp en regional samverkansstruktur för frågor som rör folkhälsa och social hållbarhet (Definitioner se bilaga 2).

Region Jämtland Härjedalen (Folkhälsoenheten) och Länsstyrelsens Jämtlands Län (Social hållbarhet) har samordnat arbetet med att föra ihop de pågående processerna till att bli en, med målet att utforma denna strategi med kommande handlingsplaner. Politisk dialogyta för processen har varit nätverket Folkhälso-Z.

Strategin är alltså inte ett nytt dokument vid sidan av andra, utan en samlande kraft som ska ge struktur åt det arbete som redan bedrivs och skapa en gemensam riktning framåt.

Tvärsektoriellt arbetet på samtliga nivåer

För att uppnå en god, jämlik och jämställd hälsa och ett socialt hållbart samhälle krävs ett målinriktat, systematiskt och tvärsektoriellt främjande och förebyggande arbete på och mellan samtliga nivåer i samhället. Det handlar om att skapa goda livsvillkor, att tidigt upptäcka risker och att förebygga ohälsa och otrygghet innan problemen växer sig stora. Det handlar också om att ta vara på styrkan i olika aktörers kompetens och uppdrag, och att se till att insatserna kompletterar varandra.

Flera aktörer har på olika sätt uppdrag inom området och det finns styrmedel såsom: Agenda 2030, mänskliga rättigheter, lagstiftning (bilaga 1), politikområden och regionala styrdokument. Region Jämtland Härjedalen, Länsstyrelsen och kommunerna inom det samiska förvaltningsområdet har enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk ett särskilt ansvar att skydda och främja samiskt språk och kultur.

² Gruppering som är formerad under Kommunförbundet Jämtland Härjedalen där högsta tjänsteperson från kommunerna i länet, Kommunförbundet, Region Jämtland Härjedalen och Länsstyrelsen ingår.

Bilden nedan visar några internationella/ nationella och regionala åtaganden på området.

Bild 1 visar styrningen inom området för social hållbarhet och folkhälsa.

Folkhälsoarbetet och trygghetsskapande arbete i länet

I länet pågår samverkan inom flera områden som berör denna strategi. Bland annat det brottsförebyggande arbetet, Tillsammans mot våld, en länshandlingsplan för psykisk hälsa och suicidprevention och samverkan kring barn och ungas hälsa. Kommunförbundet Jämtland Härjedalen är en samordnande part för kommunerna inom områdena hälso- och sjukvård, socialtjänst och skola. Förbundet ger ett kommunalt perspektiv på välfärdsfrågor och regional utveckling i kontakter med andra organisationer och myndigheter.

Folkhälsans utveckling i länet

Folkhälsa handlar om hälsoläget i en befolkning, inte bara nivån utan också hur det är fördelat i olika grupper. (Se bilaga 1)

Generellt sett är folkhälsan i länet god, men det finns tydliga utmaningar. Befolkningen blir äldre, samtidigt som andelen yngre och personer i arbetsför ålder minskar. Detta innebär att färre ska försörja fler, vilket påverkar både välfärdssystemet och förutsättningarna för folkhälsa.

Unga kvinnor rapporterar ökande psykiska besvär och en minskande andel flickor i skolan upplever att de mår bra. Levnadsvanor utvecklas negativt, med ökande fetma och högt blodtryck. Hjärt- och kärlsjukdomar är fortfarande den vanligaste dödsorsaken, trots en minskning över tid.

Skillnaderna mellan grupper är tydliga. Kvinnor med eftergymnasial utbildning lever i genomsnitt sju år längre än kvinnor med förgymnasial utbildning. Detta är ett exempel på den sociala gradienten – ju högre social position, desto bättre hälsa.

Det som också är genomgående är att det finns skillnader i hälsa i olika grupper i vårt län, skillnader utifrån kön men också ålder, utbildningsnivå, ekonomiska förutsättningar, sexuell identitet, funktionsförmåga, födelseland och geografiska områden. Vissa grupper är mer kända, andra mindre, och om några finns ingen kunskap alls. Mer information behöver samlas in.

Trygghet i länet

Begreppet trygghet används på olika sätt inom olika områden. I den här strategin utgår trygghet från fyra kategorier/perspektiv utifrån individens upplevelse; fysisk, psykisk, social och ekonomisk trygghet. (Se bilaga 2)

Enligt nationella trygghetsundersökningen 2025 uppger personer bosatta i Jämtlands län över lag att det är mindre otrygga än landet i övrigt.

När det gäller otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet uppger 25 procent i hela landet att de känner sig ganska eller mycket otrygga, eller att de avstår från att gå ut på grund av otrygghet. Motsvarande andel i Jämtlands län är 14 procent. Andelen har dessutom minskat stadigt sedan mätningarna startade 2017, då den låg på 18 procent.

På lokal nivå syns tydliga skillnader mellan kvinnor och män, där kvinnor i högre grad upplever otrygghet. Samtidigt framstår kvinnor i Jämtlands län som mindre otrygga än kvinnor i landet som helhet.

Samma mönster återkommer i frågan om man valt en annan väg eller ett annat färdssätt. Personer som bor i Jämtland väljer generellt i mindre utsträckning än övriga landet att ta en omväg eller ändra färdssätt. Liksom i riket i stort är det vanligare att kvinnor gör detta jämfört med män, men även här i lägre grad än bland kvinnor i hela landet.

Målet med strategin

Övergripande mål

Det övergripande målet är att främja en god och jämlik hälsa för alla invånare i länet genom att säkerställa likvärdiga förutsättningar för hälsa och trygghet, oavsett individens bakgrund eller livssituation.

Delmål

1. Minska hälsoklyftorna mellan grupper i länet

- **Syfte:** Att systematiskt arbeta för att skillnader i hälsa mellan olika grupper minskar, så att alla invånare får likvärdiga förutsättningar för ett gott liv.
- **Perspektiv:** Arbetet ska genomsyras av diskrimineringsgrunderna – kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.
- **Uppföljning:** Kärnindikatorer för folkhälsan, framtagna nationellt och kopplade till folkhälsopolitikens målområden (se bilaga 2).

2. Öka invånarnas upplevda trygghet i vardagen

- **Syfte:** Att stärka känslan av säkerhet och tillit i samhället, vilket är en grundförutsättning för hälsa och välbefinnande.
- **Perspektiv:** Trygghetsarbetet ska inkludera sociala, fysiska och psykologiska dimensioner och utgå från invånarnas egna erfarenheter.
- **Uppföljning:** Nationella och regionala trygghetsmätningar samt indikatorer kopplade till social hållbarhet.

3. Säkerställa en hållbar samverkansstruktur för folkhälsa och trygghet

- **Syfte:** Att bygga en långsiktig och robust struktur för samverkan mellan kommuner, region, civilsamhälle och andra aktörer.
- **Perspektiv:** Samverkan ska vara sektorsövergripande och utgå från gemensamma mål, där ingen aktör ensam kan lösa utmaningarna.
- **Uppföljning:** Regelbundna utvärderingar av samverkansprocesser och gemensamma handlingsplaner.

Förutsättningar för genomförande av strategin

Utifrån de folkhälsodialoger som genomfördes 2023, där behov inom folkhälsa och samverkan kartlades, har kommuner, region och länsstyrelse identifierat flera prioriterade områden av strategisk betydelse. Dessa områden förväntas ge både kort- och långsiktiga resultat genom förbättrade förutsättningar och mätbara effekter för folkhälsa och trygghet i länet.

1. Stärka och upprätthålla folkhälsokompetens i ledande positioner

- Säkerställa att kunskap om folkhälsa och social hållbarhet finns och utvecklas i länets ledande positioner över tid.
- Omfattar förtroendevalda, chefer och strategiska funktioner.
- Syfte: Att skapa långsiktig kapacitet för att fatta välgrundade beslut och driva utveckling.

2. Genomföra och använda länsgemensamma kartläggningar för prioriteringar

- Utföra gemensamma analyser inom strategins områden.
- Samverka vid metodval och analysarbete för att skapa jämförbara och användbara underlag.
- Syfte: Att bygga en gemensam kunskapsbas som stärker planering och uppföljning.

3. Utveckla samverkan med länets aktörer

- Utveckla samverkan mellan kommun, region och länsstyrelse.
- Fördjupa samarbetet med civilsamhälle, universitet, myndigheter och näringsliv.
- Skapa strukturer för långsiktiga partnerskap och gemensamma insatser.
- Syfte: Att mobilisera hela samhället för ökad folkhälsa och trygghet.

Systematiskt arbetssätt med strategi och handlingsplan

För att strategin ska få genomslag krävs ett systematiskt arbetssätt. Tvååriga handlingsplaner ska tas fram utifrån aktuella behov och nulägesanalyser på länsnivå (utifrån förutsättningar för genomförande punkt 2). Handlingsplanerna ska konkretisera arbetets inriktning och innehålla tydliga målsättningar och åtgärder. Beslut om planerna tas i det regionala samverkansrådet.

Genomförandet omfattar både implementering och uppföljning. Det handlar om att inte bara starta nya insatser, utan också att säkerställa att de bibehålls och utvecklas över tid.

Struktur för samverkan i länet

För att nå målet krävs en långsiktig och strategisk ledning och samverkansstruktur i syfte att skapa samhandling för att kunna hantera sektorsövergripande utmaningar som ingen enskild aktör kan lösa själv i länet. Det handlar om att kvalificera samarbetet, från samtal om nuläge och utmaningar, till samhandling som skapar hållbara strukturer. Syftet är att få många aktörer att "dra åt samma håll" genom att ta steg uppåt/framåt.

För att denna strategi ska få genomslag över tid krävs arbete med strategins genomförande behöver ske på olika nivåer. Denna strategi ska inte konkurrera med aktörernas ordinarie styrning utan komplettera och stärka den. Varje medverkande organisation fattar sedan egna beslut om hur de hanterar prioriteringar i den egna organisationen och i sitt ordinarie arbete.

Länsövergripande politisk samverkansarena

Regionala samverkansrådet

Syfte och roll:

Beslutar om strategi och handlingsplaner.

I de fall det behövs politisk förankring och beslut är Regionen samverkansråd en befintlig gruppering där sådana beslut kan fattas.

Aktörer: Regionens samverkansråd är ett organ för information, samråd och samverkan mellan Region Jämtlands Härjedalen och Bergs kommun, Bräcke kommun, Härjedalens kommun, Krokoms kommun, Ragunda kommun, Strömsunds kommun, Åre kommun samt Östersunds kommun i frågor som är av gemensamt intresse och som anges nedan. Kommunförbundet Jämtland Härjedalen samt Landshövdingen deltar emellanåt.

Regionala ledningsgruppen

Syfte och roll: Regional samverkansgrupp ska skapa förutsättningar och gemensam riktning samt samordna och optimera insatser för regional utveckling.

Målbild: att bygga ett robust och attraktivt län: bland annat genom ökad trygghet och förbättrad folkhälsa.

Strategigrupp

Syfte och roll:

- Strategigruppens huvudsakliga roll och uppdrag är att arbeta efter framtagna strategier med handlingsplan och att följa upp den. Återkoppla till RSR?

- Strategigruppen ska leda arbetet med att ta fram handlingsplaner.
- Strategigruppen ska även utgöra en samordnande länk utifrån strategi för trygghet och folkhälsa.
- Strategigruppen ska även bjuda in till möten för forum trygghet och folkhälsa 2-4 gånger per år.

Aktörer: Strategigruppen bemannas av tjänstepersoner från Länsstyrelsen och Region Jämtland Härjedalen och kommunrepresentant Nära dialog förs med representant från kommunförbundet som bidrar med kommunperspektiv på länsnivå.

Dialogforum för trygghet och folkhälsa

Syfte och roll:

Dialogforum för trygghet och folkhälsa syftar till att samla en bredd av aktörer för att hantera strategin och tillhörande handlingsplan utifrån gemensamma samhällsutmaningar. Det innebär att deltagande aktörer delar sina erfarenheter, inspel och synpunkter.

Träffar, digitalt eller fysiskt, sker 2–4 gånger per år i syfte att:

- Möjliggöra en sektorsövergripande samverkan, samhandling och samsyn.
- Identifiera, och bidra till att lösa, strukturella hinder som begränsar förutsättningarna för ett effektivt arbete som kopplar an till målen.

Aktörer: Vid Dialogforum samlas aktörer med ansvar och uppdrag vad gäller trygghet och folkhälsa exempelvis myndigheter i länet, Region Jämtland Härjedalen, näringsliv, kommuner, civilsamhälle och universitet.

Ansvar och roller i genomförande

Organisatoriska förutsättningar kan se olika ut beroende på verksamhet såsom Kommun, Region och Länsstyrelse. Faktorer som bland annat blivit definierade i kommundialoger³ i länet och som bidrar till hållbar samverkan i länets folkhälsoarbete är att:

- det strategiska folkhälsoarbetet är politisk förankrat
- folkhälsoarbetet resurssätts långsiktigt
- det finns en ansvarig funktion inom organisationen med mandat att ansvara för folkhälsoarbetet och eller social hållbarhet
- det finns förvaltnings/ sektorsövergripande gruppering för frågorna då folkhälsoarbete spänner över många områden

³ Länsstyrelsen Jämtlands Län genomförde 2023 kommundialoger tillsammans med Region Jämtland Härjedalen med syfte att skapa en nulägesbild av folkhälsopolitikens genomförande i länet.

- det finns folkhälsokompetens kring social hållbarhet och folkhälsa hos förtroendevalda, chefer och strategiska funktioner.

Länets kommuner

Länet består av åtta kommuner där den minsta kommunen har dryga 5 000 invånare och den största har cirka 65 000 invånare.

De ansvarsområden som åligger kommuner påverkar viktiga bestämningsfaktorer för hälsa, som skola och barnomsorg, vård och omsorg både för äldre och personer med funktionsnedsättning. Det handlar även om fysisk planering, trafik och bostadsförsörjning, miljö och hälsoskydd, vatten och avlopp. Men kommunerna har också frivilliga uppgifter som de kan ta sig an som har påverkan på människors hälsa såsom kultur och fritid, integration, sysselsättning och näringslivsutveckling.

Demokratifrågor, möjliggöra inflytande och delaktighet för kommuninvånarna men också att anordna allmänna val.

Sedan 2023 har även kommunerna ett utökat ansvar för det brottsförebyggande arbetet.

Utifrån arbetet med den här strategin har kommunen följande roll:

Initiera lokala utvecklingsinsatser för främjad folkhälsa i samverkan
 Medverka i regional samverkan inom folkhälsoområdet
 Arbeta med samordning och förankring på kommunnivå
 Utveckla och stärka samarbete med civilsamhällets organisationer inom folkhälsoområdet.
 Operativt arbete inom berörda verksamhetsområden inom trygghet och folkhälsa
 Arbeta med lokal analys i dialog med regionen och länsstyrelsen

Region Jämtland Härjedalen

På regional nivå ansvarar Region Jämtland Härjedalen bland annat för hälso- och sjukvård, tandvård, folkhälsa, regional tillväxt, infrastruktur, kollektivtrafik och kultur och bildning.

Utifrån arbetet med den här strategin har regionen följande roll:

- Initiera och stödja regionala utvecklingsinsatser och samverkan för främjad folkhälsa inom sitt regionala ansvarsområde
- Stödja det lokala arbetet som utgår från denna strategi med tillhörande handlingsplaner bland annat genom samordnings- och kunskapsstöd
- Bistå med dataunderlag vad gäller livsvillkor, levnadsvanor och hälsoutfall
- Stödja det lokala folkhälsoarbetets kunskaps- och utvecklingsstöd
- Operativt arbete inom berörda verksamhetsområden inom trygghet och folkhälsa

Länsstyrelsen Jämtlands län

Länsstyrelsen Jämtlands län representerar regeringen på regional nivå. Uppdragen handlar om att nationella målen ska få genomslag och att verksamheten ska bidra till en långsiktig ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling i länet. Länsstyrelsen i Jämtland har ett antal uppdrag inom social hållbarhet och verkar för samordning och med kunskapsstöd på området i länet. Utöver det finns också uppdrag inom friluftsliv, samhällsplanering och boende, miljö och vatten, natur och landsbygd.

Utifrån arbetet med den här strategin har Länsstyrelsen följande roll:

- Initiera och stödja regionala utvecklingsinsatser och samverkan, inom myndighetens regionala ansvarsområde, för att främja social hållbarhet
- Stödja det lokala arbetet som utgår från denna strategi med tillhörande handlingsplaner bland annat genom samordnings- och kunskapsstöd samt lägesbilder utifrån social hållbarhet.
- Utgöra en länk mellan lokala aktörer och nationella myndigheter med uppdrag av betydelse för social hållbarhet, folkhälsoarbete och trygghet.

Viktiga aktörer för samverkan

Förutom de undertecknande aktörerna finns i länet ett flertal andra viktiga samarbetspartner – civilsamhälle, näringsliv, universitet och myndigheter. Genom att fler aktörer antar eller arbetar utifrån strategin förstärks både lokala utvecklingsinsatser och regional samverkan. Inom ramen för dialogform för trygghet och folkhälsa kan olika samarbetspartner bidra utifrån sina förutsättningar.

Utvärdering och uppföljning

Den regionala ledningsgruppen ansvarar för att följa upp och utvärdera strategin och tillhörande handlingsplaner. Uppföljningen sker vartannat år och Strategigruppen ansvarar för beredning och rapportering till RLG.

Resultatet redovisas länsövergripande till det regionala samverkansrådet på politisk nivå.

Brottsförebyggande rådets nationella trygghetsundersökning och kärnindikatorerna för folkhälsopolitiken följs över tid.

Giltighet

Strategi gäller från 2026–2032.

UTKAST

Bilaga 1

Grundlagen

2 § Den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet.

Den enskildes personliga, ekonomiska och kulturella välfärd ska vara grundläggande mål för den offentliga verksamheten. Särskilt ska den allmänna trygga rätten till arbete, bostad och utbildning samt verka för social omsorg och trygghet och för goda förutsättningar för hälsa.

Det allmänna ska främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer.

Det allmänna ska verka för att demokratins idéer blir vägledande inom samhällets alla områden samt värna den enskildes privatliv och familjeliv.

Det allmänna ska verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och för att barns rätt tas till vara. Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person.

Samiska folkets och etniska, språkliga och religiösa minoriteters möjligheter att behålla och utveckla ett eget kultur- och samfundsliv ska främjas. *Lag (2010:1408).*

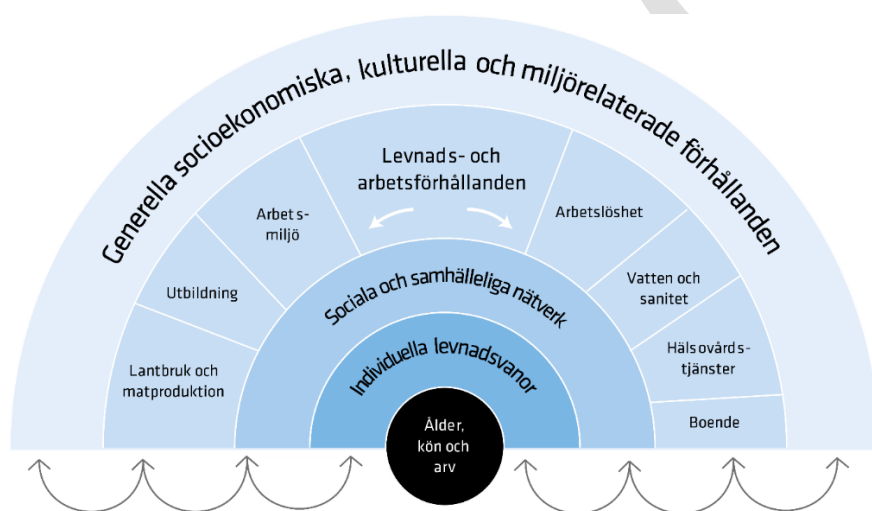
Bilaga 2

Begrepp

Vad är folkhälsa?

Folkhälsa handlar om hälsoläget i en befolkning, inte bara nivån utan också hur det är fördelat i olika grupper.

Det är en mängd olika faktorer som påverkar en persons hälsa, de brukar kunna beskrivas som hälsans bestämningsfaktorer. Det handlar om allt från samhälleliga förutsättningar som har påverkan på människors livsvillkor till levnadsvanor och sociala nätverk. Det är ett delat ansvar för hälsa mellan individen och samhället. Samhället har ansvar för att skapa likvärdiga förutsättningar för alla som underlättar för individen att kunna ta ansvar för sin egen hälsa, som individen alltid har ansvar för.

Dahlgren G, Whitehead M. (1991). Policies and Strategies to Promote Social Equity in Health. Stockholm, Sweden: Institute for Futures Studies.

Bild 3. Hälsans bestämningsfaktorer.

I den här strategin är fokus på det generella folkhälsoarbete som fokuserar på de samhälleliga förutsättningarna, de livsvillkor och livsmiljöer eller arenor där människor lever, bor och verkar, föds samt åldras. Det handlar också om att med generella insatser främja hälsa, förebygga fysisk, psykisk och social hälsa. Ytterligare en viktig del i det generella folkhälsoarbetet är att ta hänsyn till hur olika beslut och verksamheter påverkar olika grupper.

Bilden nedan visa folkhälsopolitikens målområden som alla har påverkan på folkhälsan. Målområdena knyter an till hälsans bestämningssfaktorer.

Bild 4. Folkhälsopolitikens åtta målområden. Källa: Folkhälsomyndigheten.

Vad är trygghet?

Begreppet trygghet används på olika sätt inom olika områden. I den här strategin utgår trygghet från fyra kategorier/perspektiv utifrån individens upplevelse; fysisk, psykisk, social och ekonomisk trygghet. I den här strategin hanteras inte länets gemensamma brottsförebyggande arbete.

Vad är social hållbarhet?

Vad gäller social hållbarhet beskriver Sveriges kommuner och regioner det på följande sätt: “Ett socialt hållbart samhälle är ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader. Ett samhälle med hög tolerans där människors lika värde står i centrum, vilket kräver att människor känner tillit och förtroende till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen. Social hållbarhet är av avgörande betydelse för det demokratiska samhället och är helt nödvändig ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Ett socialt hållbart samhälle tål påfrestningar, är anpassningsbart och förändringsbenäget (resilient).”⁴

Bilaga 3 Kärnindikatorer

Kärnindikatorer utifrån folkhälsopolitikens målområden och generella hälsomått

Folkhälsomyndigheten har tagit fram kärnindikatorer för att följa upp det övergripande folkhälsopolitiska målet. Kärnindikatorerna ska visa på om målet nås genom att besvara på frågorna:

- Skiljer sig hälsan/förutsättningarna för hälsa mellan olika grupper i befolkningen?

⁴ Vad är social hållbarhet för oss? - Mötesplats social hållbarhet

- Ökar eller minskar dessa skillnader över tid.

Nedan är en lista över de kärnindikatorer som är uppföljningsbara via [Folkhälsomyndighetens hemsida](#). En del av kärnindikatorerna är hämtade från Hälsa på lika villkor som vi möjlighet att bryta ner i alla fall läsresultatet på olika grupper. Övriga kärnindikatorer är dels hämtade från andra undersökningar exempelvis Arbetskraftsundersökningarna medan andra är registerdata. Möjligheten att bryta ner dessa kärnindikatorer och dessa kanske inte alltid har samma möjlighet att brytas ner på länsnivå och olika grupper.

Länkar om ni är intresserade av att läsas mer om framtagandet av och om kärnindikatorerna:

[Stödstruktur för god och jämlik hälsa](#)

[Kärnindikatorer för uppföljning av hälsa i det folkhälsopolitiska ramverket](#)

Målområde 1 – Tidiga livets villkor

- Riskbruk av alkohol vid inskrivning i mödrahälsovården
- Inskriven i förskola

Målområde 2 – Kunskaper, kompetenser och utbildning

- Gymnasiebehörighet
- Gymnasieexamen

Målområde 3 – Arbete, arbetsförhållande och arbetsmiljö

- Långtidsarbetslöshet
- Unga som varken arbetar eller studerar
- Krav-kontroll i arbetet
- Fysisk påfrestning i arbete

Målområde 4 – Inkomster och försörjningsmöjligheter

- Ekonomisk standard
- Varaktig låg ekonomisk standard (relativ) barn
- Varaktig låg ekonomisk standard (relativ) vuxen
- Varaktig låg inkomststandard (absolut) barn
- Varaktig låg inkomststandard (absolut) vuxen

Målområde 5 – Boende och närmiljö

- Avstått från att gå ut ensam pga rädsla att bli överfallen eller på annat sätt ofredad (HLV)
- Störd sömn av trafikbuller (HLV)

Målområde 6 – Levnadsvanor

- Tobaksrökning, daglig (HLV)
- Alkohol, riskkonsumtion (HLV)
- Fysisk aktivitet (HLV)
- Fysisk aktivitet barn
- Grönsaks- och rotfruktsintag, dagligt (HLV)
- Grönsaksintag, barn

Målområde 7 – Kontroll, inflytande och delaktighet

- Valdeltagande
- Utsatt för kränkande behandling eller bemötande (HLV)
- Utsatt för våld eller hot om våld (HLV)
- Tillit till samhällets institutioner
- Tillit till andra (HLV)

Målområde 8 – En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

- Avstått läkarvård trots behov
- MPR-vaccination, barn
- Avstått tandläkarvård av ekonomiska skäl trots behov (HLV)

Hälsoindikatorer

- Självskattad hälsa (HLV)
- Självskattad hälsa, barn
- Medellivslängd
- Förtida dödlighet
- Psykisk påfrestning, allvarlig